

A MUIÑEIRA

“Todo galego debería de saber polo menos 5 pasos de muiñeira”

Gadis lanzou hai dous anos unha campaña onde se narra a historia de dous teimudos perdidos que se empeñaron en que todo o planeta bailase muiñeira.

“Imos facer que todo o planeta baile muiñeira!”

Pincha e verás:

https://youtu.be/9iq7o_CRbo

Global muiñeira do conservatorio:

<https://youtu.be/SFjGswGNukc>

Un pouquiño de información:

A **muiñeira** é unha danza de orixe galego que se baila en Galicia e nas comunidades autónomas españolas de Asturias e en territorios de Castela e León.

Cántase e bailase acompañada da gaita, o tamboril ou redoblante, a pandeireta, o tambor, o pandeiro, o bombo, o charrasco e as cunchas ou vieiras.

O **aturuxo** é un berro que se utiliza nas festas, para darlle alento aos bailaríns. Soe ser forte, agudo e prolongado. Sóese argumentar que o aturuxo representa o berro celta de desafío que executaban os antigos pobos celtas de Galicia previo as súas batallas.

<https://youtu.be/h369LjIH6Oo>

A historia

A súa orixe non está precisa pero dícese que ven dos bailes celtas e podemos situar o seu nacemento en torno ao século XV.

A palabra muñeira deriva da palabra que significa molinera. Explícase pola antiga costume de bailala nos muiños facendo máis levadeiro o tempo de moer o millo e o trigo.

Dentro das muñeiras, **distinguimos variantes** atendendo principalmente á forma en que se baila:

- **Ribeirana**: De ritmo moi vivo. Baile galego moi parecido aos demais do país, aínda que de figuras máis difíciles. A ribeirana é unha especie de muñeira da Ribera de Avia, de onde tomou o seu nome. En Ourense, como casi toda Galicia, o baile popular por excelencia é a muñeira, pero en aquela provincia é máis animada, máis viva, polo que se coñece co nome especial de ribeirana.

<https://youtu.be/8BWPTCFN0lg>

- **Contrapaso**: Paso que se da á parte oposta do que se dera antes. Sóese bailar en círculo.

<https://youtu.be/wJCARnGhBvY>

- **Golpe**: De ritmo pausado. Modalidad de muñeira, máis lenta e ceremoniosa e especialmente grave nos movementos do home, o cal ten o seu reflexo na súa música.

<https://youtu.be/7AxfGfmvrc>

- **Carballeza**: Tamén chamada Carballinesa (por pensar que a súa orixe poidera estar na terra do Carballiño, onde está bastante extendida con esta denominación), básase na estrutura da Ribeirana, pero moito máis viva que a Muñeira ordinaria o que o Golpe; na Carballeza as parellas bailan aisladas e a muller repite exactamente as figuras do home.

https://youtu.be/xZMZjr_01XM

- **Redonda**: A súa denominación provén probablemente do baile, realizado por diversas parellas en círculo.

<https://youtu.be/1TjVvFDFSc0>

- **Chouteira**: O único atopado é que é unha muñeira de autor coñecido.

<https://youtu.be/tpEFGjfdG8Q>

A Coreografía

Tense por costume bailar en parellas, aínda que si o número de danzantes é maior que 6, pódese bailar en círculo.

É **unha danza cabaleresca**, no que o varón rinde homenaxe a súa acompañante con movementos airados mentres ela se move máis discretamente.

Existen variantes da muñeira, como a riberana, onde a muller danza ó seu aire, sin seguir os pasos do varón. Os movementos de estas danzas, son a menudo nomeados como "tacón-punta-tacón" en alusión aos movementos do pé que fan os bailaríns.

E, aínda que nos seus comezos foi só instrumental, hoxe en día existen muñeiras cantadas, tradición incorporada no século XVII.

A muiñeira máis popular é a **Muñeira de Chantada** peza típica da música tradicional galega orixinaria do lugar do mesmo nome.

Non podes perder de ver os seguintes videos:

A escola viguesa Media Punta desenvolveu unha espectacular coreografía con 50 bailaríns e bailarinas acadando o primeiro posto no campionato de España. Pincha no enlace, merece a pena velos:

https://youtu.be/wh3eZENZ_P4

Aquí tes os pasos da muiñeira de Chantada, podes intentar aprendelos para logo poder bailala en calquer lugar onde vaias:

<https://youtu.be/SLATgSFhgBg>

Muñeira de Chantada representada por un grupo folclórico:

https://youtu.be/vBNwZY5w_as

Interpretacións feitas con cancións tradicionais galegas:

Muiñeira Jumping nun ximnasio de Viveiro:

<https://youtu.be/DgqB3k-onps>

Rubén no programa "Hormiguero" de Pablo Motos:

https://youtu.be/5fAHh_EB7x0

Global muiñeira por galego-venezolanos en Madrid:

https://youtu.be/j_k94XDVd9k

Duelo de baile entre Nuala Irish Dancers e Na Quintana durante a celebración de St.Patrick's Day:

<https://youtu.be/bQwWhxKKZNw>

Grupos actuais:

Xabier Díaz & Adufeiras de Salitre (O baile de Noró)

<https://youtu.be/CwjZd5ak7xA>

Tanxedoras (Xota de Corcubión)

<https://youtu.be/fBQtP74kKS4>

Pesdelan

<https://youtu.be/0AT2vKADkD8> (Proxecto na Punta do Pe)

<https://youtu.be/6tb6HmbpQ4U> (Muiñeira -Pontevedra)

<https://youtu.be/du2RUvI5u48> (Danza da cirigoca)

ACTIVIDADE 1

Intenta reproducir a muiñeira de Chantada, podes grabala e logo mostrarlla aos teus compañeiros/as (por exemplo na videoconferencia que tes coa túa mestra ou mestre).

ACTIVIDADE 2

Fai unha pequena investigación sobre o traxe galego. Podes debuxalo e poñer as súas partes. Por un lado o masculino e polo outro o feminino.

ACTIVIDADE 3

Concerto baile con Pesdelan. Segue todo o que fan eles. Farán un percorrido dalgunhas danzas do mundo sen esquecer as nosas.

<https://youtu.be/EwXjZOiq2vY>
